

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Tos/39/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314010926
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Molnárová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1314010926.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a členov senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a JUDr. Danice Veselovskej, v trestnej veci odsúdeného K. B. pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 2T/138/2014 zo dňa 14.02.2018, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. mája 2018 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie z r u š u j e.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona vyslovil, že odsúdený K. B. sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia určenej mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 2T/138/2014 zo dňa 04.12.2014 neosvedčil a trest odňatia slobody vo výmere 3 roky vykoná. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona okresný súd rozhodol, že odsúdený vykoná trest odňatia slobody v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že obvinený nežil riadnym životom, nakoľko v skúšobnej dobe spáchal 2 úmyselné trestné činy, za ktoré bol pod sp.zn. 0T/19/2014 a 3T/34/2015 právoplatne odsúdený.

Proti tomuto uzneseniu (ktoré prevzal dňa 28.02.2018) podal odsúdený v zákonnej lehote dňa 01.03.2018 sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že trestné činy, pre ktoré mu súd prvého stupňa premenil trest, sa stali pred vydaním trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 2T/13/2014 dňa 04.12.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.05.2015. Trestné činy sa stali 10.01.2014 (sp.zn. 0T/19/2014) a 26.10.2013 a 04.11.2013 (sp.zn. 3T/34/2015), čiže oveľa skôr, ako mu bol uložený podmienený trest, ktorý súd premenil. V konaní došlo k započítaniu skúšobnej doby od 17.07.2013 do 21.01.2015 a aj vo výpise z registra trestov sa uvádza, že sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil. Nie je možné meniť právoplatné rozhodnutie súdu. Odsúdený ďalej poukazuje na pochybenie súdu v tom, že v čase spáchania trestných činov, pre ktoré mu bol premenený trest, bol podmienenčne odsúdený na 1 rok so skúšobnou dobou 2 roky, a nie 3 roky. Po uvedených trestných činoch odsúdený žil riadne. Diagnostikovali mu sklerózu multiplex, prechádza ťažkou liečbou, má problémy s chôdzou a psychikou, preto sa domáha spravodlivého rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako i konanie, ktoré predchádzalo týmto výrokom napadnutého rozhodnutia, a zistil, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná, avšak predovšetkým z iných dôvodov, než uvádza sťažovateľ.

Sťažnostný súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že odsúdený K. B. bol trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 2T/138/2014 zo dňa 04.12.2014 uznaný vinným zo spáchania zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Trestného zákona,

za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom s probačným dohľadom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky. Zároveň bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 0T/62/2013 zo dňa 19.07.2013 ako aj naň nadväzujúce výroky, ktoré zrušením stratili podklad. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 21.01.2015.

Uznesením vyššieho súdneho úradníka Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 2T/138/2014 zo dňa 20.03.2015 došlo k započítaniu uplynutej skúšobnej doby od 19.07.2013 do 21.01.2015 určenej trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 0T/62/2013, ktorého výrok o treste bol uložením súhrnného trestu zrušený. V zmysle § 50 ods. 1 Trestného zákona, veta druhá, vychádzajúc z právoplatného uznesenia o započítaní, skúšobná doba podmieneného odsúdenia plynula od 20.07.2013 do 21.01.2015 a od 22.01.2015 do 19.07.2016.

Na verejnom zasadnutí sa okresný súd oboznámil s listinnými dôkazmi, z ktorých vyplýva, že:

- trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok sp.zn. 38T/89/2014 zo dňa 07.01.2015 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 24.06.2013
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 3T/34/2015 zo dňa 19.01.2016 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil v čase od 26.10.2013 až 04.11.2013
- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 1T/127/2015 zo dňa 26.01.2016 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 20.05.2013
- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp.zn. 0T/19/2014 zo dňa 12.01.2014 bol odsúdený uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil dňa 10.01.2014

Verejné zasadnutie vykonal súd prvého stupňa za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 293 ods. 5 Trestného poriadku, keď sa odsúdený bez ospravedlnenia neustanovil na verejné zasadnutie potom, čo mu bol na predchádzajúcom verejnom zasadnutí oznámený termín nasledujúceho verejného zasadnutia. Prokurátor navrhol rozhodnúť, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil.

Podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život, dodržiaval podmienky probačného dohľadu a splnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienený trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd, vzhľadom na okolnosti prípadu, ponechať probačný dohľad v platnosti, hoci odsúdený svojím konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) primerane predĺžiť probačný dohľad, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu probačného dohľadu ustanoveného v § 51 ods. 2,
- b) uložiť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo povinnosti, alebo
- c) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

Podľa § 52 ods. 2 Trestného zákona ak súd do roka od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by na tom mal odsúdený vinu, má sa za to, že sa odsúdený osvedčil.

Podľa § 52 ods. 3 Trestného zákona rovnako sa má za to, že sa odsúdený osvedčil, ak súd do dvoch rokov od uplynutia skúšobnej doby neurobil rozhodnutie podľa odseku 1 bez toho, že by odsúdený mal na tom vinu v prípade, ak sa proti odsúdenému vedie v skúšobnej dobe trestné stíhanie pre iný trestný čin.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie.

Sťažnostný súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dopustil viacerých pochybení v konaní predchádzajúcom napadnutému uzneseniu, a tiež aplikoval nesprávne hmotnoprávne ustanovenia zákona. Nedostatkami trpí aj písomné vyhotovenie napadnutého uznesenie, pretože jeho odôvodnenie je pre absenciu potrebných úvah na hranici preskúmateľnosti.

Uniklo pozornosti súdu prvého stupňa, že v prípade rozhodovania o osvedčení v skúšobnej dobe, počas ktorej bol nariadený probačný dohľad, treba aplikovať ustanovenia § 53 Trestného zákona, a nie § 50, ktorý upravuje podmienky osvedčenia len pri skúšobnej dobe bez probačného dohľadu. Z obsahového hľadiska sú uvedené ustanovenia v posudzovanom zmysle totožné, a preto sa súd prvého stupňa v tomto smere dopustil len formálneho pochybenia. Súd prvého stupňa však nesprávne aplikoval ustanovenie § 52 ods. 3 (50 ods. 6) Trestného zákona, podľa ktorého rozhodoval o premene v 2 ročnej lehote od skončenia skúšobnej doby. Za predpokladu, že odsúdený nezavinil nemožnosť rozhodnúť v jednoročnej lehote podľa § 52 ods. 3 (50 ods. 6) Trestného zákona, môže súd premeniť trest v lehote 2 rokov od skončenia skúšobnej doby podmiennečného odsúdenia, len ak sú kumulatívne splnené tieto 2 podmienky:

- 1) vedenie trestného stíhania počas skúšobnej doby za trestný čin spáchaný počas skúšobnej doby
- 2) toto trestné stíhanie musí brániť rozhodnutiu o neosvedčení v jednoročnej lehote od uplynutia skúšobnej doby

V prejednávanej príhode boli v skúšobnej dobe spáchané skutky, za ktoré bol odsúdený uznaný vinným Okresným súdom Bratislava II sp.zn. 0T/19/2014 dňa 12.01.2014, právoplatné toho istého dňa, a Okresným súdom Bratislava III pod sp.zn. 3T/34/2015 dňa 19.01.2016, právoplatné tým istým dňom. Tieto odsúdenia boli známe súdu prvého stupňa najneskôr v januári 2016, pričom aj prvé z nich, známe už v januári 2014 by samé osebe predstavovalo dôvod na premenu trestu. Rozsudok sp.zn. 3T/34/2015 zo dňa 19.01.2016 bol dokonca vydaný tým istým súdom ako súd, ktorý vedie konanie o premene, a teda nič nebránilo v prebiehajúcom konaní vykonať lustráciu a okamžite zistiť obsah právoplatného rozsudku. Obe uvedené odsudzujúce rozhodnutia boli súdu prvého stupňa známe dostatočný čas pred uplynutím jednoročnej lehoty od skončenia skúšobnej doby, ku ktorému došlo dňa 19.07.2017. Súd prvého stupňa napriek tomu, že počnúc januárom 2016 (pri extenzívnom prístupe nezohľadňujúc, že už prvé odsúdenie bolo príčinou premeny) mohol konať vo veci neosvedčenia v skúšobnej dobe a nariadiť verejné zasadnutie, na ktorom mohol bez problémov do 19.07.2017 rozhodnúť, že sa odsúdený v skúšobnej dobe neosvedčil, bol až do 11.08.2017 nečinný, resp. konal neefektívne. Z tohto dôvodu nemožno vedenie trestných stíhaní voči odsúdenému počas skúšobnej doby považovať za dôvod na zákonné predĺženie lehoty na rozhodnutie na 2 roky. V opačnom prípade by sa otvoril priestor pre právnu neistotu odsúdených, ktorí boli právoplatne uznaní vinnými za trestný čin spáchaný počas skúšobnej doby napr. už na začiatku jej plynutia, avšak súd by mal možnosť premeniť trest v dvojročnej lehote po skončení skúšobnej doby, hoci by bezdôvodne vo veci nekonal. Zákonodarcu poskytol priestor na premenu trestu v dvojročnej lehote výlučne pre prípady, kedy prebiehajúce trestné stíhanie nie je v jednoročnej lehote právoplatne skončené, a teda táto skutočnosť bráni súdu rozhodnúť v jednoročnej lehote.

Sťažnostný súd s poukazom na citované ustanovenie zákona tiež skúmal, či odsúdený K. B. zavinil, že súd nerozhodol do uplynutia zákonnej lehoty, avšak žiadne prekážky na strane odsúdeného nezistil.

Na základe uvedených skutočností nadriadený súd konštatuje, že odsúdený K. B. sa podľa § 52 ods. 2 Trestného zákona v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia osvedčil zo zákona dňom 20.07.2017, a súd prvého stupňa preto postupoval v rozpore s § 52 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, keď o neosvedčení rozhodol až potom, ako nastala fikcia neodsúdenia.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd vyhovel sťažnosti odsúdeného a postupom podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku sa obmedzil iba na zrušenie prvostupňového uznesenia, pretože vo veci už nie je možné ďalej rozhodovať.

Napriek uvedenému sťažnostný súd poukazuje na podstatné pochybenie vyššieho súdneho úradníka súdu prvého stupňa zo dňa 20.03.2015, ktorým v rozpore s ustanovením § 51 ods. 7 Trestného zákona započítal skúšobnú dobu zo skoršieho odsúdenia, bez toho, aby bolo zisťované splnenie zákonných podmienok pre započítanie. Odsúdený totiž už v skúšobnej dobe určenej trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 0T/62/2013, ktorá plynula od 20.07.2013 do 19.07.2015 spáchal trestný čin, za ktorý bol právoplatne odsúdený Okresným súdom Bratislava II pod sp.zn. 0T/19/2014. Nebola teda splnená zákonná podmienka pre započítanie skúšobnej doby po uložení súhrnného trestu, nakoľko započítat možno iba takú skúšobnú dobu, počas ktorej odsúdený viedol riadny život. Uvedené však nič nemení na fakte, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka je právoplatné, a preto je aj všeobecne

záväzné, hoci je nezákonné. Správne postupoval súd prvého stupňa pri rozhodovaní o osvedčení v skúšobnej dobe, keď toto uznesenie vyššieho súdneho úradníka akceptoval.

Sťažnosťami námietkami odsúdeného sa sťažnostný súd meritórne nemohol zaoberať, pretože napadnuté uznesenie zrušil z dôvodu oneskoreného rozhodnutia vo veci, v dôsledku čoho neprichádzalo do úvahy vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.